משנה · אחרונים · פתח עינים · סדר טהרות

פתח עינים על משנה מקואות

רבי חיים יוסף דוד אזולאי [החיד"א]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פתח עינים על משנה מקואות

רבי חיים יוסף דוד אזולאי [החיד"א]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פתח-עינים-על-משנה-מקואות/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ד 4
משנה ד 4
פרק ה 4
משנה ה 4
פרק ז 4
משנה א 4
משנה ג 5
פרק י 5
משנה א 5

פרק ד

משנה ד

מים שאובין ומי גשמים וכו'. הרב מופת דורנו מהר"י בכר דוד בספרו הבהיר דברי אמת בחלק הקונטריסין קונטרס שלישי האריך במשנה זו ואביזרה וביאר דברי הרמב"ם במשנה זו והפליא עצה הגדיל תושיה מענין לענין ע"ש:

פרק ה

משנה ה

נוטפין שעשאן זוחלין וכו'. עמ"ש הרשב"ץ בתשובותיו ח"א סימן י"ז ועמ"ש שם בח"ג סימן ל"ה ויראה המעיין שיש לדקדק בדבריו ובמקום אחר כתבתי בזה:

פרק ז

משנה א

והביאו שלג ועשו מקוה בתחילה וכו'. ממ"ש מרן בבית יוסף י"ד סימן ר"א משם באר"ה דרוב הפוסקים מכשירים לכשיפשר וכן פסק מהריק"ש בהגהותיו וק"ק על מרן בש"ע שם שסתם והי"ל לפרש ולא לסתום. ולמעשה אין להתיר רק לכשיפשר. וכן עשינו מעשה בעה"ק ירושלים ת"ו זה שלשים שנה והותר במקוה שהיה חסר מהשיעור ומלאוה שלג ונפשר והיה זה בהסכמת מורי הרב ושאר רבנים זלה"ה. ובו בפרק אמר לי הצעיר רב אחד המיוחד שלבו היה מהסס להכשיר כי ראה שהרב פרישה שם אות ל"ז כתב וז"ל ועשה ממנו מקוה כשר ואפילו לא נפשר השלג וכן פירש רבינו שמריה אבל ר"א אסרו אפילו הופשר וכו' וב"י פסק להתיר אלא שיש להחמיר כדברי ר"א עכ"ל הרי דמסיק שיש להחמיר כדברי ר"א שאסר אפילו הופשר. ואני בעניי נומיתי להרב הנזכר שיש להתיר כדברי מרן ז"ל וכל הוראות מרן קבלנו עלינו. ותו דדברי הרב פרישה קשים לשמוע ועל כן נראה שהוא ט"ס בפרישה וצ"ל אבל ר"א אסרו אם לא שהופשר והכרחתי כמה הכרחיות לזה. והודה הרב הנזכר לדברי והסכים גם הוא להתיר. ובמקום אחר כתבתי קצת שקלא וטריא בזה והזכרתי דברי הרז"ה בהשגותיו על בעלי הנפש:

ואחר זמן רב הן כל יקר ראתה עיני בשו"ת הרב כנה"ג א"ח ח"ב סימן מ"ב וסימן מ"ג שעמד במה שנראה דמרן ז"ל בש"ע א"ח סימן ק"ס סותר מ"ש בי"ד ושם הרב מהר"י ן' נעים עם הרב כנה"ג צידדו וחתרו לישב פסקי מרן ז"ל. ושם סימן מ"ג הרב כנה"ג הביא

דברי הרב פרישה הנזכרים ותמה עליו ומסיק שהוא ט"ס ע"ש עלץ לבי שכיונתי לדברי הרב כנה"ג ודוק הטב כי קצרתי:

משנה ג

עד שיחזרו מראיהן למראה מים. ואין זה ענין למאי דאמרינן בעלמא אין מבטלין איסור לכתחילה דהתם נשאר האיסור אבל הכא נסתלק האיסור מעיקרא וחזרו למראה מים. הרב עדות ביעקב סימן קי"א:

פרק י

משנה א

וקלמרין של יוסף הכהן וכו'. מצאתי כתוב לרב אחד שכתב שקבל מרבותיו דזהו יוסף הכהן בן גוריון הידוע שהיה כהן משוח מלחמה וחיבר ספר יוסיפון ועליו אמרו במשנתנו קלמרין של יוסף הכהן וכו':